

MERKWAARDIGE BOMEN in MARTENSLINDE, de Magnolia

Als eerste boom in onze reeks over 'merkwaaardige bomen in Lin' besteden we aandacht aan de **magnolia**, die zich bevindt in het centrum van het dorp.

Nagenoeg iedereen in Lin weet deze boom staan, vlak naast de zaal de Linde en de pastorie.

De prachtige boom die nu volop in bloei staat werd afgelopen maand geïnventariseerd door vrijwilligers van de Limburgse Bomenwerkgroep. De boom heet officieel *Magnolia x soulangeana*, maar wordt vaak ook beverboom of 'valse' tulpenboom genoemd. De boom is 10 m hoog en heeft twee stammen met een stamomtrek van respectievelijk 1,27 en 1,07 m omtrek (gemeten op een hoogte van 1,5 m). Samen met de zwarte walnoot (*Juglans nigra*), waar we in een andere rubriek nog aandacht aan zullen besteden, zorgt deze magnolia niet alleen voor fraai groen in het centrum van het dorp, maar geeft hij ook extra cachet aan het groene kerkhof van Lin, dat er vlakbij ligt

Maar wat zijn Magnolia's eigenlijk?

Om hierop een goed onderbouwd antwoord te krijgen, hebben we informatie ingewonnen bij Jef Van Meulder van de Limburgse Bomenwerkgroep. 'Magnolia's zijn oeroude organismen, als we nu spreken over levende fossielen dan is dat zeker het geval voor het geslacht *Magnolia*', zegt Jef. 'Door de grote ouderdom van deze soort, moet het ons ook niet verwonderen dat je leden van deze familie op verschillende continenten aantreft. Iedereen heeft al gehoord over aardbevingen, tektonische platen, supercontinenten en nog veel meer van dat moois. Maar die grote geologische veranderingen bepalen nog altijd een groot deel van het uitzicht van fauna en flora die we nu hebben. Het supercontinent dat ons in die context het meeste aanbelangt hebben we Laurazië gedoopt en dat is zo'n 36 tot 58 miljoen jaar geleden uit

elkaar gedreven. Het geslacht Magnolia is wellicht 65 miljoen jaar oud en bestond toen al. Nu kennen we dat continent vooral als het Amerikaanse continent en het Euraziatische continent. Magnolia soorten komen op al deze continenten voor. In Europa zelf hebben we alleen nog wat fossiel materiaal van deze boom teruggevonden en daar zitten de Alpen en de ijstijden voor iets tussen.'

En voor de liefhebbers geeft Jef nog verder informatie over dit geslacht: 'De magnolia die wij hier kennen, is eigenlijk een 'man-made' kruising tussen twee Aziatische wildsoorten: de Magnolia liliiflora, een struikachtig boompje met wijnrode bloemen en de Magnolia denudata, een grote boom met hagelwitte bloemen. Beide ouderplanten zijn alleen in botanische tuinen en arboreta te vinden. De kruising echter is enorm populair geworden en heeft de hele wereld veroverd.

De kruising (Magnolia x soulangeana) is eerder een intermediair tussen zijn ouders; een boom van 10 meter is zowat het maximum. De kruising werd voor het eerst uitgevoerd in Fromont dicht bij Parijs door Etienne Soulange- Bodin ergens in het begin van de 19e eeuw (latere studies wijzen erop dat in Japan reeds eerder dergelijke kruising werd uitgevoerd), een tijd waarin de adel en de geestelijkheid als het ware de plak zwaaiden.

Het moet ons dan ook niet verwonderen dat je nu nog vele monumentale exemplaren rond kastelen aantreft. De geestelijkheid en de adel zijn vaak twee handen op één buik geweest en voor de geestelijkheid was dat niet zozeer de geestelijke gezondheid van hun onderdanen dat hen bekommerde, maar wilden ze vaak ook iets van de grandeur van de plaatselijke adel kopiëren. Vandaar dat er rond een pastorie ook dikwijls prachtige magnolia's staan. Later ging dat gebruik over naar de notabelen van het dorp en in die tijd waren dat vooral notarissen, burgemeesters, directeurs van fabrieken etc. Rond al hun vroegere doeningen zijn momenteel nog de mooiste en indrukwekkendste magnolia's te vinden. Het is, zeker vanuit geschiedkundig standpunt, ook interessant om na te gaan wie en wanneer deze boom geplant is, want dat is ook een stukje 'erfgoed van Martenslinde'!

(Wie die boom in Martenslinde geplant heeft is echter niet duidelijk en mocht iemand er meer gegevens over hebben, geef ze ons door, daar zullen we blij mee zijn.)

In onze contreien kwam de Magnolia x soulangeana terecht in drie golven: rond 1900-1930 werd die geplant als statussymbool rond onze kastelen, tussen 1930 en 1940 veelal rond onze pastories en huizen van de notabelen en tussen 1950 en 1960 vaak in de voortuinen van 'gewone' mensen.

Nu zien we dan ook dat grote magnolia's, die we in voortuinen aantreffen, meestal tussen 60 en 70 jaar oud zijn, terwijl bij pastories en notariswoningen ze meestal ouder zijn (80 tot 90 jaar), maar aan kastelen vinden we de oudste exemplaren terug, en die zijn vaak meer dan 100 à 120 jaar oud!

Hoe oud de magnolia in Martenslinde precies is en hoe oud die kan worden, is onduidelijk, maar één ding lijkt zeker: ze kunnen erg oud worden. En wat ook zeker is: het zijn mooie bomen die elk voorjaar prachtige bloemen hebben en die ieder voorjaar opnieuw de lente inluiden.

Laat ons ervan uitgaan dat deze boom een lang leven beschoren is in Martenslinde!